

Underlag för beslut angående om SSFP ska ansöka om att bli NGO till Unesco

På förra årsmötet beslutades det att en arbetsgrupp bestående av Jens Cavallin, Lars Hammer, Adam Wallenberg och Sofia Wrangsjö (ansvarig) skulle ta fram ett underlag till medlemmarna för att underlätta beslutet om huruvida SSFP ska ansöka om att bli NGO eller inte. Här följer sammanställningen som gruppen tagit fram.

Ska SSFP ansöka om att bli NGO?

Vi ska fatta beslut i frågan på årsstämman och här kommer det underlag vi tagit fram. Om du har ytterligare frågor kontakta styrelsen senast två veckor innan stämman, så att vi har möjlighet att ta fram ett svar.

Styrelsens ståndpunkt

En majoritet av styrelsen är för att göra en NGO-ansökan.

Om Unesco

Unesco (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) är FN:s organisation för att skapa fred genom ökat samarbete mellan medlemsländerna inom utbildning, vetenskap, kultur och kommunikation/information.

Unesco bildades 1945 och har 195 medlemsländer. Sverige har varit medlem sedan 1950. Unesco är en samarbetsorganisation mellan medlemsländerna med fred och global utveckling för alla länder som mål. I Unesco kommer länderna överens om gemensamma mål och diskuterar framtiden inom utbildning, vetenskap, kultur och kommunikation.

Unescos organisation

Unesco är en mellanstatlig organisation som står på fyra ben; Unescoråd, experter, NGO och departement. Alla fyra ben är lika viktiga. Vårt eventuella NGO är kopplat till Unesco och inte till Svenska Unescorådet. Och vårt samarbete med Svenska Unescorådet påverkas inte i realiteten.

Samarbetsformen

Att vara NGO innebär att vi är samarbetspartners. Vi står alltså inte under Unesco, utan är likställda. Vill SSFP avsluta samarbetet görs det genom att skriva ett brev och meddela att vi inte längre vill/kan vara samarbetspartner.

Vi skulle ansöka om **The associate partnership**, open to international or regional organizations having maintained a continuous and effective partnership with UNESCO for at least two years. Läs gärna [Unescos beskrivning om varför man ska bli NGO](#).

Hur har idén uppkommit från början?

Sedan flera år tillbaka har föreningen samarbetat med Svenska Unescorådet kring firandet av Världsfilosofidagen.

Frågan om NGO togs upp av Kerstin Lundman på Svenska Unescorådet hösten 2016. Hon bedömer att det som föreningen gör är relevant för Unesco. Det här är också en del i ett större arbete som Svenska Unescorådet gör för att främja att svenska organisationer blir självständiga NGOs. I dagsläget är det bara rfsu som är självständig svensk NGO. Övriga NGOs är med genom sina internationella organisationer.

Vad innebär det för åtagande för föreningen?

Vart annat år bjuder Unesco in sina NGOs till en konferens. I samband med det kan (läs bör) man skicka en beskrivning av vad man gör så att det kan bedömas att man fortfarande är en relevant partner. Så det behöver vi göra, rimligen utifrån verksamhetsberättelsen. Initialt behöver vi förstås också göra själva ansökan.

Argument för en ansökan om NGO (I stort baserat på information ifrån Kerstin Lundman)

- Vill vi uppvakta exempelvis utbildningsdepartementet har vi betydligt större chans att få komma.
- Vi får tillgång till nätverk och framför allt information från Unesco.
- Möjlighet att föreningen och/eller medlemmar i föreningen kan bli anlitade som experter i relevanta frågor.
- Möjlighet att föreningen och/eller medlemmar i föreningen kan bli anlitade för att skriva texter eller medverka i material som är relevant.
- Ger föreningen större tyngd och större möjligheter att bli lyssnad på i olika nationella och internationella sammanhang.
- Ökad möjlighet till finansiering i olika sammanhang genom statusen det innebär att vara NGO.
- Möjlighet att söka pengar från [Participation Program](#).

Argument mot en ansökan om NGO

- Frågetecknet kring om Unesco är tillräckligt neutralt. Israel och USA har gått ut.
- Föreningen har så mycket annat att göra. Det här är inte rätt sak att lägga fokus på i dagsläget.

Ytterligare information

Tom Carlson i styrelsen reserverar sig mot styrelsens rekommendation. Här följer hans kommentar.

NGO till Unesco?

SSFP är en politiskt och religiöst oberoende förening. Det hindrar inte att vi samarbetar med t.ex. ABF (arbetarrörelsens studieförbund), med Sensus (med rötter i Svenska kyrkan och tjänstemannarörelsen) eller Svenska Unescorådet (med plats i regeringskansliet). I inget av fallen innebär det att vi avsäger oss vår suveränitet eller går in som ansluten organisation.

Sverige har en lång tradition av vänskap till FN och dess organ. Många av oss ställer spontant upp för FN och de mänskliga rättigheterna som de formulerades efter andra världskriget. Sofia tar i sin sammanställning upp flera argument varför vi bör ansluta oss till Unesco som NGO. Jag kan skriva under på de flesta.

Men för att värna vår förenings oberoende – och som kritiskt tänkande varelser – vill jag inte att vi en dag ska hamna i en situation där behöver ta ställning till förslag och propåer från annat håll eller åläggs att verka för mer eller mindre politiska uppsatta mål inom en organisation som styrs av medlemslänternas majoriteter.

Dessutom talar försiktighetsprincipen (att inte ge oss in i något som vi inte vet vad det innebär) för att vår förening i dagsläget inte ska ansluta sig. Om vi har olika uppfattningar idag om det rätta i att ansluta sig som NGO till Unesco, talar inget för att vi kommer att vara mer överens den dag några menar att vi bör lämna. En sådan diskussion kan bli både uppslitande och tidsödande. Några indikationer på att ett beslut att idag inte ansluta oss skulle försvåra samarbetet med Svenska Unescorådet inför världsfilosofidagen finns så vitt jag förstår inte.

Vid sidan av detta är vi små, vår förening växer fortfarande och jag menar att vi har andra och mer prioriterade uppgifter framför oss.